

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus. Dissapte 20 de Janer de 1900

Núm. 3471

PUENTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallorà, carrer Junquera, 6.
No's retoman los originals encara que no's publicquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	P. 1.00
a provincies trimestre.	P. 1.50
Extranger y Ultramar.	P. 2.00

Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crò-
nica y rebelde que sia tota classe de.....

MOS

de continuades curacions y d' una
acceptació general, son les millors
probas pera demostrar que

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

CEPS AMERICANS

Hort de Pau Abelló

tocant á la carretera de Tarragona, ARRELATS molt superiors. Preus ventajosos. Autenticitat garantida.

Pera tractar en lo mateix hort ó carrer primer Roser núm. 4.

Llibreria y paperia
Y
objectes d'escriptori

S. LAGUNA

VINYAS AMERICANAS

MARCIAL OMBRÁS

PROPIETARI AGRICULTOR

FIGUERAS (Girona)

150.000 peus de 5 á 10 anys que produheixen anyalment:
DEU MILIONS D' ESTACAS DOS MILIONS DE BARBATS

No compreu res sens visitar los meus obraderos

que son los més antichs e importants d'Espanya.

◆ ◆ ◆ ◆ PREUS REDUITS ◆ ◆ ◆ ◆

Secció doctrinal

Ni previsió ni esmena

El nostre estimat amic Joan Maragall ha comentat en el «Diario de Barcelona» un estudi sobre l'llibre del marino senyor Concas, estudiant la causa del desastre marítim que ha acabat d'enfonzar l'Estat espanyol.

Un català havia d'ésser al cap de vall qui dignés la veritat documentada al poble.

Los motius del desastre els havíam ja previstos nosaltres. Desde las planas d'un altre diari combatérem constantment y ab risch de las nostres personas la campanya patriota. Las confrontacions que se feyan del valer de las escuadras eran aparents los estats de comparació dels barcos d'una y altre's posaven creuhers espanyols com acorassats y llanxes canoneras com creuhers; se suprimían los barcos petits yankees y se feyan passar per grossos los petits espanyols; tothom sabia que 'ls barcos nostres no tenian corassa propiament dita; no tenian grans canons ni 'ls que tenian eran suficientment protegits; corria de boca en boca la deixadesa dels arsenals, la desorganisió de l'administració de la marina, se sabia que barcos com el «Colón» no tenian l'armaament y que no's podia fier dels projectils de que 's disposava, que 'ls barcos que 's posaven com disponibles els hi faltava anys de feyna.

En una pareula, sabíam que s'enganyava al possible ignorant fentli creure en un poder que no's tenia.

Ni als Estats Units ni ningú que li convingués saberho se podia enganya. Calia no més llegar el més senzill anuari de marina publicat en qualsevol banda y estudiar el compte de las proves y dels exercicis rebuts que s'han fet en les cases europees.

cis dels barcos existents pera convencers de que anavam á un desastre.

Constavam en els annaris més vulgars els anys y 'ls sistemes de construcció, el tonelatge, la classe y forsa de las máquinas, la marxa, l'artillatge, el gruix y lliga de las corassas y bandanges y de las cubertes, l'estat de la construcció de las reparacions y de las reformas. En las revistas se troava lo relatiu á provas; no hi havia res desconegut pera cap persona una mica instruïda y de sá criteri.

Poch després de la desfeta tinguerem en nostre poder la colecció de documents autografiats que acreditavan la deixadesa y la obstinació dels governs. Pero novarem trobar medi legal de ferlos públics.

Lo resultat era indubitable, era una operació elemental de aritmètica. Per que varem anar á la guerra? Per que tanta imprevisió?

En primer lloch perque la rassa que governa á Espanya ha sigut sempre així, imprevisible y aventureira. Així era en la edat mitjana. Jaume I ja ho deya al rey Sanxo el Craso de Navarra, en una de ses conferencias (segons la crónica seva); Pere IV parla de la mateixa manera de la Armada de Pere el Cruel. Així era en el Renaixement. La documentació de la escuadra Invencible, publicada por el senyor Fernandez Duro, fa escriuir. Allí es un verdader desordi. No parlém de la deixadesa y el desordre que van precedir á la desfeta de Trafalgar. Vegis la obra especial den Desvises du Desert sobre 'ls precedents oficials d'aquella batalla que constan en els arxius de París. A Espanya no hi ha hagut mai organiació, es mal que no te cura.

Pero per que estantne tothom de coneixement convensut se va anar á la guerra? D'una banda per vanitat y quixotisme, per l'altra banda, y així es lo més sensible, per interessos de partit y particulars.

Los partits extrems van veure en la situació pe-

rillosa del Estat un medi de tirar á terra los partits dominats y las sevas institucions y part per quixotisme propi y part per explotar el quixotisme nacional y tombar ab la seva ajuda el govern van impulsar la guerra.

Y per qué no dirlo? Los partits governants van comprender que si no anavan á la guerra, y toleraven la forsoa humillació, haurian de caure ells y tot el edifici que sostienian, y abans d' oferir estoicament la cayguda de lo mesament personal y transitori per un Estat, anaren á la guerra, ab plena conciencia de una derrota, potser fentse ilusions encara d' una desfeta horrosament heròica y de no perder res més que lo que era ja ben perdut; la sola isla de Cuba.

Pero era un joch en que no se sabia la posta que's feya. La posta perduda es en nostre concepció no ja tot l'imperi colonial, sino l'Estat enter.

Una y altres partits en se lluyta, pero treure aquells á aquells pera conservar el poder s'han junyat à cartas vistes la vida del Estat. Aixó no hordrà lo «Diario de Barcelona». Però, la veritat es que la culpa, lo crím es d' uns y altres.

Y no tenen pas esmena.

Ara mateix no hi ha més que allegir ahir, per exemple, la sesuda «Epoca» com considera mort y enterrat lo problema català per la desatenduda predicament de tres ó quatre persones, y sentir á las Cambras de Comers centrals ab la quixotisme de sempre, com demaan que las sevas propias classes mitjas no viscan de la burocracia com han viscut sempre y han de viure per forsa, y com no demandan no pagar contribucions y empredres un programa de tota mena d'obras públicas y de millors y un servei militar obligatori que solzament las nacions més sicas y poderosas d' Europa sostenen, però arruinan. Ni previsió, ni esmena. Res concret, qui pràctic. Es la rassa que no té cura.

Las revelacions den Concas

Entre lo que s'ha dit aquests dies á les Corts á propos del la discussió del pressupost de la Marina y l'aparició del llibre den Concas titulat «La Escuadra del almirante Cervera», se ha declarat oficialment lo que molta gent, per així, ja sabia, així es: primer, que 'l Gobern d'en Sagasta no sap volquer evitar la guerra ab les Estats Units, ab tot y saber, ben bé que seria un desastre, perque no volia resoldres a perdre Cuba sense guerra, de por de que així portar la guerra d' altres coses; segon, que 'l Gobern d'en Sagasta, un cop declarada la guerra, ya manar que l' esquadra d'en Cervera anés á les Antillas, ab tot y saber que no anava sino á una derrota segura. Si de que ab lo desastre de l' esquadra s' justifiqués la temida pérdua de Cuba; tercer, que 'ls marinos de l' es-

quadra d' en Cervera per unanimitat van considerar questa decisió del Govern d' en Sagasta, insensata, criminal y absurda, y oficialment van comunicarli aquest acord; y quart, que l' Govern d' en Sagasta, pera justificarse, va reunir una junta d' admirants que van acordar donar la rebò al Govern, qui va ordenar novament la sortida de l' esquerra cap a les Antilles. Y l' esquerra va sortir sabent tethom que sois per un miracle de Deu podis eixirne en bé.

En Concas ho diu ben clar: lo desastre de Santiago de Cuba va ser «una buscada ocasió por los políticos que, ante el temor de una asonada, no dudaron en sacrificar la patria entera, bajo la originalísima teoría de que el desastre, imponiendo la ley de la necesidad, obligaría al pueblo a la resignación.»

En qualsevol país del mon, no més que de mitjana civilización política, tot això fora prou pera ensorzar per un maymés a'n en Sagasta y als seus homes de govern que, convencuts de que de totes maneras havien de perdre Cuba, y de que resolentse no més que a perdre Cuba, evitarian la guerra, van preferir que vingués la guerra, y provocar un nou Trafalgar, no més que pera justificar aquella pérdua, ab lo qual, ademés de Cuba, van lograr perdre Puerto Rico, Filipinas, y dues esquadras, sense comptar las vidas y 'ls interessos que ab tant insensata resolució van sacrificarse.

A França, per exemple, la desfeta de Sedán va produir l'ensorrament per un maymés de l' Olivier y d' al·ras cosas, perque allí l' esperit nacional està per demunt de tota altre mena d' esperits. La opinió y la prempsa feyan també allí coro ab los polítichs, avans del desastre, atiant a la guerra; més, després, això no 'ls va pas salvar als que podian y devian evitar tal desastre. Aquí no, perque aquí l' esperit propiament nacional no existeix en los polítichs, sine com a un nom, com una capa que serveix de vegadas no més que pera tapar l' esperit de contrabando en la política.

Y així veiem ara pel clar, que si tota la prempsa política a la madrilenya, y tots los polítichs de offici van atiar a la opinió pública cap a la guerra, portant la enganyada ab sas ecuentas galanes del nostre «poderío» militar y marítim, ab tot y saber ben be del cert que enavan al desastre més complet, va ser sensillament perque així he creyan convenient, no pas pera 'ls interessos de la nació, sino pera 'ls interessos propis de la seva pandilla política. Los republicans y 'ls carlins ab la esperansa de que l' desastre portaria la cayguda d' altres cossas; los sagastins y 'ls canovistas abla por de que, si no 's justifiqués ab una desfeta militar la pérdua de Cuba, aquesta pérdua portaria la cayguda deballó mateix que 'ls republicans y 'ls carlins esperavan que després de la tal desfeta havia de caurendos.

Tot ha passat. La desfeta ha viatjat més terrible de lo que uns y altres la esperavan, y 'ls efectes de Santiago y de Cavite no han tingut res que vedre ab les effectes de Sedán. Es per això que Espanya no s' assembla de res a França. Los sagastins y 'ls canovistas han sortit ab la seva. En Sagasta fins ens ha fet saber que se ha salvado la integridad del territorio, y es encara una esperanza de la patria.

De las revelacions d' en Concas resulta donchs pel clar a que 's va sacrificar la esquadra d' en Cervera, que no va ser certament als interessos de la nació; y resulta també que tots los nostres polítichs, lo mateix que 'ls republicans, 'ls carlins que 'ls canovistas, son una taifa de criminals, y, si no, una scella de ximples, y si no, un segregat de boigs. Trihin. Al amich Maragall que ab tanta valentia ha comensat a tractar en lo «Diario de Barcelona» d' aquest assumptiu de las revelacions den Concas, li recomano aquest punt de vista de la qüestió: «Pera salvar o pera imperdre que van atiar, a sabudes, tots los polítichs, lo mateix los blancks que 'ls negres, la esquadra d' en Cervera al sacrifici! Aquí está la madre del cordero.

que transitau per los carrers, sinó que també es cause, per se intemperancia, de malalties.

A no ser aqueix metiu, aquests dies haurien resultat casi primaverals.

Los diputats de las provincies denegades per la filoxera continuarán las gestions apropi del senyor ministro d' Hisenda pera que s' eximeixin de contribució les vinya destruidas per la filoxera.

L' assumptiu te decidits partidaris en totes las agrupacions políticas, y proba d' això es que la exposició elevada al efecte al senyor Villaverde va firmada per ministerials, liberals, republicans, tetuanistes y gamecistas, passant de vuitanta las firmes recollidas.

Hem rebut un exemplar dels «Estatuts de la Federació de Coros Catalans», quins autoritzats per l' actual governador de Barcelona, van firmats per lo president de «Catalunya Nova», per la federació, don Francesch Bosch, no así la ben atinada circular que s' dirigeix a las Societats corals que la firma 'l director don Enrich Morera.

Trobém que la «Federació de Coros Catalans» es una idea acertadíssima y que deuria trobar favorable acollida en totes las societats corals.

En la primera exposició nacional d' avicultura verificada a Barcelona, ha obtingut un senyalat triomf la Societat Colombófila de Tortosa «Correo Alado», puig que en competencia ab las demés Societats que han concorregut a la mateixa, han obtingut segon y tercer premis y cinch mencions honoríficas, y ademés cem recompensa extraordinaria dos medallas d' or, una de plata y altra de bronze.

Ha pres possessió del càrrec de fiscal suplent de Tarragona D. Anton Guasch.

Diuhen de Barcelona:

«Ans d' ahir a la tarde, moments avans de las sis, se va sentir una detonació d' arma de foc en lo carrer de la Lleona, y al sortir los vehins per enterarse de lo succehit, varen venire devant de la casa número 2, a un home decentment vestit, mort al mitj del carrer.

Cem le lloch era bastant fosch no's va poguer veure desseguida qui era la víctima, fins que un vehí va portar un llum, resultant esser don Salvador García y Victory, persona molt coneguda en los circols polítichs d' aquesta ciutat per venir exercint desde fa temps lo càrrec de secretari del quefe del fusionisme barceloní don Joseph Comas Masterrer.

L' agressor, que encare no ha sigut agafat, li va enjegar un tret de revolver a la esquena, penetrantli fins al cor, morint al acte, sense poguer dir paraula.

Al lloch de la desgracia, que era plé de gent, s' hi va presentar le jutje del districte del Nort senyor Sancho, ordenant l' aixecament del cadavre que sigui conduhit el seu domicili, Plàssera de Sant Miquel, número 1, comensant las oportunas diligencias. Lo senyor Garcia Victory havia estat tota la tarde, com de costum, al Cassino Liberal del carrer Nou, seguint lo trajecte per aner a casa seva, segons se deduixeix, quan se realisa l' crim.

Diu un periòdic bilbaí que circulan per aquella província bitllets falsos de 100 pesetas, imitant als últims posats en circulació.

Afortunadament se distingeixen dels bons a primera vista, perque están molt mal fets.

Pera l' dia 20 del corrent disposarà lo ministre de la Guerra, lo llicenciamiento dels soldats que portan mes temps en filas, fins reduhir lo contingent armat a la xifra consignada en la llei ultimament votada per las Corts. Los regiments quedaran reduits a 430 homes de revista.

Lo recaudat en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentes especies, durant lo dia d' ahir, puja a 788'39 pessetas.

En lo Congrés s' han reunit los diputats per las provincias de Saragossa y Teruel, pera posarse d' acord sobre la forma que ha de donarse a la proposició de llei treyent a nova subasta las obras del ferrocarril de Val de Zafán a Tortosa y San Carlos de la Rápita.

Se tornarán a reunir pera aprobar la redacció de dita proposició de llei.

De Castelló comunican que la epidèmia «grippal» se va propagant als pobles de tota la província, registrantse ja molts cassos en la capital.

Al Hospital tots los malalts que hi ha ho estan de la «grippa».

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Senyor Director de LO SOMATENT.

Molt senyor meu: Los dies 22 y 23 del corrent celebrarà aquesta vila se fire anual y es de suposar que com los demés anys se veurà concorreguda per los habitants dels pobles del entorn.

Tenim un temps fred a tot serbei; fortas glosades interrompeixen los travells del camp y fa temer que després no sobrevinguin abundants nevades y persistents humitats que obligui al pobre travallador a permaneixer inactiu el voltant de sa llar.

En la veïna població de Montblanch se travalla de ferm en la constitució d' una Agrupació Catalana contant ja ab factors y elements de valua de la mateixa, proposat segons tinc entès en fer propaganda ferra a favor de nostras sanitoses doctrinas y fer les coneixer en tota aquesta conca de Barberà. Avant y sempre avanti!

Dias enrera fou cremada una pallissa d' un honrat pagés a qui no se li coneixen agravis y com siga que algú sospiti que l' fet no bagués sigut intencionat, lo Jutlat d' instrucció practica activas diligencias pera l' esclariment del fet.

Segueixen las plantadas de ceps americans practicantse en gran escala y es de creure que si durant alguns anys va seguir aquest afany la replantació total del terme serà prompte un fet.

Dias passats tingué lloch la elecció d' un Commissari en mitj de la major fredor é indiferència puig molts electors ni sisquera assistiren a la reunió.

Son afici.

Barberà y Binaudill

Le Correspondent.

Varietats

La i grega entre 'ls dos apellidos

D' alguns anys ensa, molta gent que firma ab los dos apellidos ó sia lo patern y 'l matern, se nota la costum estranya—que be's pot calificar de mala costum—de suprimir la y entre apellidos. Suposa tal costum una falta gramatical y altra de llògica. Es una falta gramatical perque la i grega, en aquest cas, es una conjunció copulativa, lo signe alfabetich indispensable per unir ó enllaçar dues paraules, ideas ú eracions relacionadas entre si mateixas. La conjunció—tuthom ho sab—es la part invariable de l' oració que mostra lo sentit verament grammatical de la mateixa. Suposa dita costum falta de llògica, perque 'ls mateixos que suprimeixen la y entre 'ls dos apellidos, may fan tal supressió quan se tracta dels noms propis ó sia los posats en las fonts baptismais.

Les antichas castellans abreviaren la significació de precedencia inventant los noms patronímics, posats en lloch del apellido: així al fill d' un Fernando li diqueren Fernandez; al d'un Enrique Enríquez y al d'un Bernardo Bernardez. A Catalunya no hi ha hagut may tal costum. Aquí, per referir-se a la procedencia de llinatje ó de lloch de naixement, s' ha posat sempre la paraula entera del apellido després del nom propi, per exemple: Pere Prats y Ardévol vol dir que Pere es fill de pare que 's diu ó 's deya Prats y de mare que 's' apellido ó 's' apellidava Ardévol. En rigor grammatical s' hauria de dir: Pere de Prats y de Ardévol, y de passada dech advertir que erran llestimosament quants se figuren que l' posar de devant del apellido es una noblesa. Se pot posar lo de qui vulgui ferho: no hi ha cap leye que ho prohibeixi, ja que en lo cas de que 's tracta se suprimeix solzament per abreviación y per pur conveniencialisme. No hi ha leye que ho prohibeixi, sans be en molts cassos lo sentit grammatical de las paraules que forman l' apellido, fa obligatori l' de. Així los que tinguen l' apellido Barberá, Vallmoll, etc., ó nom prepí com Tomás, Joan, Pere, etc., deuen posar lo de perque en aquest cas significa la procedencia de la familia; vol dir que aquesta es oriunda del poble de Barberà, Vallmoll ó d' un antepassat que 's deya Tomás, Joan ó Pere dels quals va pendre l' apellido. Si 'l deuhen posar també los que 's diuhen Font, Riera, Riós, Prats, Sans, etc., pero en aquest cas, com la gramàtica y 'l sentit comú ordenan, en lloch del de s' ha d'escriure de la en los primers y dels en los segons. No 's deuhen posar lo de, á no faltar a aquestas reglas, los que portin los apellidos Reig, Blanch, Dols, Sabaté, Ferré, etc.

Que l' de significa procedencia, se ven també en la costum eminentment catalana de firmar las donas casades després del propio apellido ab lo del seu marit posant de devant d' aquest darrer apellido. Es un tribut de respecte que la muller rendeix al espòs: no significa noblesa, ni distinció de cap mena. Fora de aquells cassos, se pot, denchs, suprimir lo de perque se suposa. Pero no 's den en absolut suprimir la y, perque sense ella pert lo vocablo son verdader sentit,

E. S.

CRÒNICA

Per més que 'ns sembla que no hi pot haver persones d' instints tan criminals, recomanem á la Autoritat municipal que vigili y averigühi que hi ha de cert, sobre 'ls rumors que corren des que algunes mans criminals colocan per las escalas de las cases y tiran pel carrer, mitjas presas de xocolata envenenades, ab la marca «Juncosa».

Com nosaltres sabém qui n' ha recullit de darrera porta de casa seva per això ens decidim á donar la noticia.

Segueix bufant lo vent de Ponent que per esa temperaneitat no sols resulta molesta a nostres vehins

Al suprimir la seva dels dos apellids un sol: així se veu en els apellids castellans Roigómez y Ruipérez, formats de Ruiz y Gómez y Ruiz y Pérez. Tot aquell que per respecte à la memòria de la mare ó perque haviat altres persones que porten lo mateix nom propi y apellido patern, no vol que ab elles se'l pugui confondre, se firma ab los dos ó més apellids, deu posar la y entre ells, si vol atendre à las reglas que la gramàtica senyala per escriure y parlar ab propietat nostra idioma.

Que la costum se decantà a prescindir d'aquesta regla, no es rahó de pes ni molt menys. No pot apoyarse en cosa verament fonamental ni en autoritat respectable. Es relativament moderna, procedeix, potser, dels cabos y sargentos encarregats d'escriure y copiar las llistas nominals dels soldats que forman la companyia. Hi degué haver entre 'ls cabos qui, per estalviar trabaill d'escriure, suprimiria la y de que's tracta, y 'ls soldats acabaren per anomenar-se y firmar com cantava 'l capo. Probablement imitaren la supresió los escriptors de les oficines del Estat: d'elles passà a las cases de comers, sempre per estalviar-se trabaill material, y s'arribà a que molta gent destorri la seva firma adoptant una costum que no té defensa per ser centraria à la gramàtica y fins al esperit de las llengües castellana y catalana.

No la té especialment, adoptada per personas docatas y dedicades à las lletres: d' aquí que siguin pechs los escriptors que la segueixen. Entre 'ls académichs de la llengua castellana que's firmen ab los dos apellids son molt escassos los que deixan de posar la y. Vége's sino: Menéndez y Pelayo se firma lo celebrat autor de los *Heterodoxos españoles*; Fernandez y González, lo notable orientalista, actual Rector de la Universitat de Madrid; Tamayo y Baños se firmava lo gran dramaturg que fou secretari perpetuo d' aquella corporació; Rada y Delgado, Pidal y Mon, y tants altres escriptors notables que sou académichs.

En los escriptors catalans es encara ahont més pot observar-se l' atenció que's posa en questa regla. Lo nostre idioma exigeix, més que 'l castellà, la y entre 'ls dos apellids. No recordo d' un sol escriptor català, dels que figurant ó han figurat de trenta anys ensa, que devant del apellido matern no posi la indispensable conjugació copulativa. Entre 'ls morts, Reynals y Rabassa, Rubió y Ors, Vidal y Valenciano, Bofarull y Brocà, Miquel y Badia. Entre 'ls vius Mañé y Flaquer, Franquesa y Gomis, Sampere y Miquel, Roca y Roca, Martí y Folguera, Font y Sagué, Moliné y Brasés, Pons y Massaveu, Massó y Torrenis, Melquer y Viladot, Casades y Gramatges, Picó y Campamar, y molts més que no cito per no allargar massa questa llista.

J. GÜELL y MERCADER.

Secció oficial

Registre civil

del dia 18 de Janer de 1900

Naciments

Cap. & l'ebach Antigut suponen ab revetó
Matrimonio .0001.0001.
Francisco Sugrañes Viscarrués, ab María Teresa Perelló Masía.—Anton Llevat Sotorra, ab Antonia Sabat Montañé.

Defuncions

Raimunda Català Pamies 81 anys, Germanetes dels Pobres.—Anton Gené Andrés, 56 anys, Plaça de la Sanch 31.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Lo Dols Nom de Jesús.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Demà à las vuit dei matí tindrà llech la Comunió general per las Filles de María Immaculada y desseguida la Visita à la Verge.

Iglesia de las Carmelitas Descalzas

Continúa la solemne funció de Quaranta Horas. Tots los días se posará de manifest à S. D. M. à les non, y à continuació s'cantarà l'ofici exceptuant lo diumenge que s'cantarà à des quarts de deu. A dos quarts de set de la tarda s'dirà l'Seràfich Trissagi y à las set se reservarà à S. D. M.

Post de demà.—Sant Fructuós.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 17

De Gènova y esc. en 7 dias v. Alcira de 559 ts. ab efectes, consignat à don Antoni Mes.

Despatxades

Pera Málaga y esc. v. Alcira, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisiació à Barcelona à les 4 de la tarde del dia de ahir.

Interior	69'02	Cubas del 86	81'06
Orenses	13'10	Cubas del 90	67'68
S. Juan	54'10	Aduanas	100'50
Norts	54'10	Ob. 500 Almenra	94'50
Fransas	47'55	Id. 300 Fransa	47'18
Filipines	87'		

PARIS

Exterior 67'60 Madrid

GIROS

París 28'25 Londres 32'38

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.

Compra y venda al comptat de tota classe de valors.

—Descompte de cupons.—Compra de monedes d'or y bitllets de tots los païssos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

J. Marsans Roi

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisiació à Barcelona à les 4 de la tarde d'ahir:

Interior	69'02	Aduanas	100'50
Exterior	'	Norts	54'10
Amortisable	'	Fransas	47'55
Cubas 1896	81'	Orenses	13'05
Cubas 1890	67'62	Obs. 600 Fransa	90'
Filipinas	87'	Id. 600	47'12
Exterior París	67'25	Id. 300	'

GIROS

París 28'20 Londres 32'28

Se rebén èrdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables d' Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedes d' or de tots les païssos.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

ACCIONS	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa	31'80	31'90	
» 8 dias vista			
París 90 dias fetxa			
París vista	27'90	28'10	
Marsella 90 dias vista			
» 8 »			

VALORS LOCALS

ACCIONS	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense	675	
Industrial Farinera	650	
Banca de Reus de Descomptes y Prestams		675
Manufacturera de Algodón	140	150
Companyia Reusense de Tranvías		250

Anuncis particulars

BIENVENIDO ESTEBAN LAHOZ

Doctor en Medicina y Cirugía

Especialista en enfermetats de cirugía, operacions y secretes.

Consulta de 11 à una y de 6 à 8.—Gratis als pobres, de 5 à 6.

Arrabal Robuster, 11 y 13, primer.

Gran dipòsit de fems

JAUME SIDÓS

Camí de Tarragona (Dressereta) darrera del convent

En dit dipòsit se venen fems als preus següents:

1.ª classe, 14 pessetas los 100 paners.

2.ª » 13 » » »

Aquests fems estan barrejats de desperdicio del matadero y de comunas.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas à la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudatives com ulcerosa y granulosa; los faringeas, ronquera, aferia y en general en las inflamaciones de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totes las bonas farmacias y principals droguerias.

PERA VENDRE

Ho está una botiga de pescada salada y en un punt molt céntrich d' aquesta ciutat. Les condicions serán ventajoses pera'l comprador.

Pera informes en aquesta impremta.

Telégramas

Madrid 19.

Han arribat à Madrid comissions de diferents pobles pera gestionar en favor dels alcoholos industrials.

—L' «Imparcial», parlant de la Assamblea de Valladolid, diu que lo ocorregut es lo que sucedeix sempre à Espanya, ó sia que l' element dirigit es admirable y l' element director deficient.

—Valladolid.—Lo senyor Pariso, després de retornar la visita al alcalde d' aquesta ciutat, ha marxat à Saragossa.

—La «Gaceta» publica una Real ordre, en la que's confirma la suspensió del alcalde de la Seu d' Urgell.

—Lo projecte de conversió de deutes segons los ministres, sels alcansa al amortizable, bitllets hipotecaris de Cuba y obligacions de Filipinas.

La conversió s' farà buscant la absoluta paritat, es à dir, que produueixi à tels lo mateix interès.

La conversió serà absolutament voluntaria.

—Vuitcents marmolistas y pica-pedrers, despedits per sos duenys, s'han dirigit per medi de la premsa als arquitectes y propietaris pera que 'ls utilisin, à fi de no morir-se de fam.

—Lo Gobernador civil de San Sebastián telegrafia al Gobern que un regoneixement practicat en la iglesia de Abadiano s' ha trobat 34 mosquelons y 37 fusells Remington.

Afegeix lo despaig que s'ha dictat la detenció del prebère Casilda Ausias.

—Un ministre ha manifestat que l' govern esperarà a que l' Director de l' Assamblea de Valladolid realisi algun acte de ferma per aplicar a sos individuos lo correspondent procediment.

Paris 19.

En lo War-Office s' ha rebut un telegrama de lord Roberts donant compte de que una brigada, auxiliada per una bateria, al mando del general Buller, ha atravesat lo Tugela pel pas de Potgieterz.

En dit telegrama s' afegeix que l' general Warren ha lograt aixecar un pont sobre'l Tugela à cinch millas al Oest del anterior pas.

Part de les tropas de dit general han atravesat ja'l riu, esperantse que l' resto de la divisió arribarà avuy a la platja Nort.

Lo general Warren confis dessallotjar de sas posicions als boers, los quals se troben fortament atrinxerats à cinch millas de l' ala dreta del exèrcit anglès.

Los periódichs de Londres, descrivint lo pas del Tugela per las tropas del general Warren aprofitant lo pas de Lyttelton, diuen que fins ara 'ls canons dels boers no han contestat à la artilleria inglesa.

Una patrulla de cavalleria britànica, composta de 19 soldats, que sortí ahir de Rensburg, ha cayut en una emboscada.

Los boers li feren cinch merts y dos ferits. Los d' més soldats cayueren presoners.

—Blackpool.—Lo ministre del Interior, M. Ridley, ha pronunciad un discurs, en lo que ha manifestat que l' gabinet accepta per complert la responsabilitat de la guerra y que en lo moment oportú sabrà contestar a las censuras que se li han dirigit.

L' orador elogià als generals T soldats que lluytan à l' Àfrica del Sur, diuent que mereixen la confiança del país y del goberno y que l' resultat de la guerra no ofereix cap dubte, essent sols cuestió de temps y de diners.

—Londres.—Lo «Times» publica un telegrama fet el 1

AVEDORE 1899

Com fluidificants espectorants y treure la TOS

los CARAMELOS PECTORALS del

METJE SALAS

A 150 pessetas caixa

A Reus D. ANTON SERRA, arrabal Santa Anna, núm. 8.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Janer de 1899

Línea directa pera'l Rio de la Platasortirán de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos-Aires los
negocios de vapors francesos

lo dia 11 de Janer lo vapor "Bearn"

lo dia 21 de " " "Italie"

LÍNEA PERA'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA Sortirà de Barcelona lo dia 27 de Janer pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y
Buenos-Aires lo gràndios y acreditat vapor francés**Les Andes**

Censignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio.—Barcelons.

AL TAS • • • • •**BAIXAS** • • • •

pera la contribució

Se 'n venen en la Impremta d'
aquest diari.**LLET PURA DE VACA****VACAS SUSSAS****Hort de Pau Abelló**

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

**Publicacions regionalistas que 's
raben en aquesta Redacció**

La Renaixença, diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L'Art del Pagés», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olot», setmanari de Catalunya, de l'ot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilajrane del Panadés.—Lo Geronés, setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallès», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazalea», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcesfiz (Aragó).

Servey dels trens de viatgers**De Mora á Reus**

SORTIDA	ARRIBADA
4'49 m.	7'54 m.
5'45 m.	7'04 m.
8'44 m.	12'31 t.
14'02 t.	1'53 t.
5'28 n.	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTIDA	ARRIBADA
7'01 m.	9'49 m.
1'26 t.	8'14 t.
3'28 t.	6'29 t.
7'03 n.	10'06 n.
9'23 n.	10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA	ARRIBADA
4'43 m.	tren cerree ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe (1)
4'43 m.	8'22 m. Línea Vilanova
7'09 m.	9'44 m. Línea Vilafranca
1'01 t.	tren exprés ab cotxes de primera classe..... 9'24 m.
1'59 t.	tren de mercancías ab cotxes 2. ^a y 3. ^a classe 7'34 pm.
6'35 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe 5'08 t.
	tren mixte ab cotxes de 2. ^a classe (2)..... 10'13 n.

De Barcelona á Reus

SORTIDA	ARRIBADA
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe (3) 10'17 m. Línea Vilafranca
9'51 m.	tren cerres ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe 1'04 t.
11'15 m.	tren mercancías ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe 6'35 t.
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe 5'34 t.
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe..... 9'45 n.

Reus 1 de Juliol de 1899.

- (1) Trasport á Sant Vicenç.
(2) Idem á Roda y Sant Vicenç.
(3) Idem á Sant Vicenç y Roda.

Ferrocarril econòmic de Reus á Salou Servey de trens que regirà desde l' 2 d' Octubre
de 1899.Sortidas de Reus.—4'10, 9'00 mati, 2'32, 5'43
tarde.Sortidas de Salou.—4'56, 10'49 mati, tarde 5'10
y 7'25 nit.Tranvia á vapor.—Sortidas de la estació: 11'20 y
7'50 nit.—Sortidas del Arribal: 8'45 mati y 2'15 t.

Reus 26 de Septembre 1899.

OBRA NOVA**Fills ilustres de Reus**

Francisco Gras y Elias
3 pessetas exemplar.—Se ven en aques-
ta Impremta.